

Sirküler No: 078

İstanbul, 29 Haziran 2020

Konu: Yatırımlara Proje Bazlı Devlet Yardımı Verilmesine İlişkin Karar'da bazı değişiklikler yapıldı.

Özet: 28 Haziran 2020 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanan 2681 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile Elektronik Teşvik Uygulama ve Yabancı Sermaye Bilgi Sistemi (E-TUYS)'ne ilişkin tanımlamalar yapılmış, enerji desteği uygulamasına güncellemeler getirilmiş ve Karar'da yer alan Ek-1 sayılı ve "PROJE BAŞVURU FORMATI" başlıklı ekte düzenlemeler yapılmıştır.

Söz konusu Karar yayım tarihinde yürürlüğe girmiştir.

28 Haziran 2020 tarihli Resmî Gazete'de, Yatırımlara Proje Bazlı Devlet Yardımı Verilmesine İlişkin Kararda Değişiklik Yapılmasına Dair Karar (2681 sayılı) kapsamında yapılan değişikliklere aşağıda yer verilmektedir:

Karar'ın 1. maddesi ile Yatırımlara Proje Bazlı Devlet Yardımı Verilmesine İlişkin Karar'ın "Tanımlar" başlıklı 2. maddesinin 1. fıkrasında yer alan; "işletme dönemi" ve "yatırım dönemi" tanımlarının yapıldığı (e) ve (h) bentleri yürürlükten kaldırılmış ve aynı fıkraya aşağıdaki bentler eklenmiştir.

*"(k) Elektronik Teşvik Uygulama ve Yabancı Sermaye Bilgi Sistemi (E-TUYS): E-Devlet Kapısı uygulamasında yer alan Teşvik Uygulama ve Yabancı Sermaye Genel Müdürlüğü tarafından yönetilen web tabanlı uygulamayı,
(l) Kullanıcı: Yatırım teşvik belgesine ilişkin iş ve işlemler için bu Karar'ın uygulanmasına ilişkin Tebliğ kapsamında yatırımcıdan istenecek bilgileri, E-TUYS aracılığıyla yatırımcı adına Genel Müdürlüğe bildirmek üzere yetkilendirmiş kişileri"*

Söz konusu Karar'ın 4. maddesinin 2. fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş olup, yapılan değişikliğin 2. cümlesi 18/9/2019 tarihinden geçerli olmak üzere, Yatırımlara Proje Bazlı Devlet Yardımı Verilmesine İlişkin Kararda Değişiklik Yapılmasına Dair Karar'ın yayım tarihi olan 28 Haziran 2020'de yürürlüğe girmiştir.

"Birinci fıkrada belirtilen davet veya duyuruya istinaden kullanıcı tarafından E-TUYS uygulamasında yer alan tanımlı alanların doldurulması ve bağımsız danışmanlık kuruluşları veya Türkiye'de yerleşik kalkınma ve/veya yatırım bankalarının hazırlanan Ek-1'in E-TUYS üzerinden elektronik ortamda yüklenmesi gerekir. Bu fıkra hükümleri, Teknoloji Odaklı Sanayi Hamlesi Programı kapsamında proje bazlı desteklerden yararlanmak üzere yapılacak müracaatlar için uygulanmaz."

Karar'ın 10. maddesinin aşağıda yer alan 2. fıkrasında yer alan "yatırım ve işletme döneminde" ibaresi yürürlükten kaldırılmıştır.

"Yatırımcı, yatırım ve işletme döneminde yatırıma ilişkin taahhütlerin gerçekleştirme bilgilerini ve yararlanılan destek miktarını Destek Kararı'nda belirlenen süre boyunca her yılın Ocak ve Temmuz aylarında yeminli mali müşavir raporu ile ibraz etmekle yükümlü olup, bu hususlar Bakanlık veya Bakanlıkça görevlendirilecek kurum ve kuruluşlar tarafından takip edilir."

Kuzey YMM ve Bağımsız
Denetim A.Ş.
Maslak Mahallesi
Eski Büyükdere Cad.
Orjin Maslak Plaza
No: 27 Kat: 1-5 Sarıyer
İstanbul - Turkey
Tel: +90 (212) 315 30 00
Fax: +90 (212) 234 10 67
www.vergidegundem.com
www.ey.com

Bu dokümanda yer alan açıklamalarımız, konuya ilişkin genel bilgiler içermektedir. EY ve/veya Kuzey YMM ve Bağımsız Denetim A.Ş.'ye, işbu dokümanın içeriğinden kaynaklanan veya içeriğine ilişkin olarak ortaya çıkan sonuçlardan dolayı herhangi bir sorumluluk iddiasında bulunulamaz.

Ek olarak, Karar'ın 11. maddesine aşağıdaki fıkralar eklenmiştir:

“(3) Gerçekleşen sabit yatırım tutarının, Destek Kararı'nda öngörülen toplam sabit yatırım tutarının altında gerçekleşmesi durumunda, faiz veya kar payı desteği, enerji desteği, nitelikli personel desteği ve hibe desteği için belirtilmiş olan azami tutarlar, gerçekleşen yatırım tutarının öngörülen sabit yatırım tutarına oranı nispetinde düşürülür ve varsa fazladan yararlandırılan destekler birinci fıkra hükümleri çerçevesinde geri alınır.

“(4) Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Karar'da belirlenen mücbir sebep ve fevkalade hal durumu nedeniyle yatırıma başlayamayanlar hariç olmak üzere, Destek Kararı'nın yürürlük tarihinden itibaren 3 yıl içerisinde asgari 200 milyon TL veya Destek Kararı'nda belirtilen yatırım tutarının yüzde onu kadar yatırım harcaması gerçekleştirildiğinin, bu Karar'ın onuncu maddesinin ikinci fıkrası kapsamında tevsik edilememesi halinde ilgili yatırımlara ilişkin Destek Kararı yürürlükten kaldırılır. Belirtilen sürede başlanamayan yatırımlar için Cumhurbaşkanınca 1 yıl ek süre verilebilir. Bu fıkroda belirtilen 3 yıllık süre, daha önce yürürlüğe konulmuş Destek Kararları için bu fıkranın yürürlüğe girdiği tarihte başlar.”

Söz konusu Karar'ın 12. maddesinin 3. fıkrasının başına aşağıdaki cümleler eklenmiştir.

“Enerji desteği uygulamasına, firma tarafından talep edilmesi halinde yatırımın kısmen işletmeye geçişinin Bakanlıkça görevlendirilen en az iki eksper tarafından yerinde tespit edildiğine ilişkin ekspertiz raporunun onaylanması ile yatırım harcamalarına ilişkin yeminli mali müşavir raporunun Bakanlığa gönderilmesini veya yatırım tamamlama vizesi yapılarak tamamen işletmeye geçilmesini müteakip başlanabilir, Kısmen işletmeye geçildiğinin yerinde tespit edilmesi halinde gerçekleşen makine ve teçhizat tutarının yatırım teşvik belgesinde öngörülen makine ve teçhizat tutarına oram nispetinde enerji desteği kullanılabilir. Kısmen işletmeye geçişe ilişkin tespit İşlemi azami yılda bir defa yapılabilir ve yatırım tamamlama vizesinden önce yararlanılabilecek toplam enerji desteği tutarı Destek Kararı'nda belirlenen azami enerji desteği tutarının yüzde ellisini geçemez,”

Ek olarak, 12. maddeye aşağıdaki fıkralar eklenmiştir:

“(15) Sigorta primi işveren hissesi desteği uygulamasına, yatırımcı tarafından talep edilmesi ve Bakanlıkça uygun bulunması halinde yatırım tamamlama vizesinden önce de başlanabilir,
(16) Yatırım tamamlama vizesini müteakip üç yıl boyunca her yıl net satışların asgari %2'si kadar araştırma ve geliştirme harcaması yapıldığının yeminli mali müşavir raporu ile tevsik edilmesi halinde vergi indirimi desteği, 20/8/2016 tarihli ve 6745 sayılı Yatırımların Proje Bazında Desteklenmesi ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun 80 inci maddesinde belirlenen azami oranları aşmamak kaydıyla, Destek Kararı'nda belirlenen yatırıma katkı oranına beş puan ilave edilmek suretiyle uygulanır,”

12. madde kapsamında yapılan söz konusu değişiklik, 26/11/2016 tarihinden geçerli olmak üzere, Yatırımlara Proje Bazlı Devlet Yardımı Verilmesine İlişkin Kararda Değişiklik Yapılmasına Dair Karar'ın yayım tarihi olan 28 Haziran 2020'de yürürlüğe girmiştir.

Karar'da yer alan Ek-1 sayılı ve “PROJE BAŞVURU FORMATI” başlıklı ekin, “Bölüm 1” tablosu aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Bölüm 1- Firma ve Proje Künyesi

Açıklama: Bu bölümde firmaya ve yatırıma ilişkin temel bilgilerin verilmesi istenilmektedir.

PROJE KÜNYESİ			
Firma Bilgileri	Firma Adı:		
	Haberleşme Adresi:		
	Telefonu, Faksı, E-Mail Adresi, Web Adresi:		
	Ticaret Sicil Memurluğu ve Numarası		
	Vergi Dairesi ve Vergi Numarası:		
	SGK İşyeri Sicil Numarası:		
	Projeden Sorumlu Şahısların İletişim Bilgileri:		
	Sermayesi, Sermaye Yapısı, Ortaklık Bilgileri:		
	Yönetim Kurulu Başkan ve Üyeleri		
	Yerli ve Yabancı Ortaklara İlişkin Bilgiler:		
	Mevcut ve Önceki Yatırımları ile Faaliyetlerine İlişkin Bilgi:		
	Finansal Durumu: (Son 3 Yıl)	Net Satışlar:	
		Net Kar:	

	Firma Unvanı	Aktif Büyüklüğü	Özkaynaklar	Net Satışlar	İstihdam	Faaliyet Konusu	Ortaklık Yapısı
Grup Şirketleri Bilgileri							
	Grup şirketleri; yatırımcının ve yatırımcının ortaklık paylarına doğrudan veya dolaylı biçimde sahip olan yerli ya da yabancı gerçek ve tüzel kişilerin, (1) Pay oranına bakılmaksızın doğrudan ve dolaylı olarak pay sahipliğinin bulunduğu yerli ya da yabancı şirketleri ve (2) Pay sahipliği olmasa dahi yönetiminde etkin olunan yerli ya da yabancı şirketleri kapsamaktadır.						
Yatırım Bilgileri	Yeri (İl, İlçe ve Adres Bilgileri Girilecek):						
	Cinsi:						
	Sektörü ve Konusu:						
	Başlama ve Bitirme Tarihi:						
	İstihdam (Mevcut ve Öngörülen İstihdam ile Varsa Yatırımda İstihdam Edilecek Nitelikli Personel Sayısı):						
	Kapasite (Varsa Mevcut Kapasite de Belirtilecek):						
	Sabit Yatırım Tutarı (Arsa, Bina, İthal ve Yerli Makine-Teçhizat, Diğer Yatırım Harcamalarından Oluşacak):						
	Finansmanı (Öngörülen Özkaynak, İç-Dış-Döviz Kredileri Belirtilecek):						
Ürünün Mevcut Üretim Bilgileri	Yurtiçi Kurulu Kapasite (Adet, Ton, Metre vb.):						
	Son Bir Yılda İthalat (\$):						
	Son Bir Yılda İhracat (\$):						
Destekler	Talep Edilen Destek Unsurları:						

Ek olarak, Ek-1'in "Bölüm 2" başlığı altına yer alan "3.Teknik Analiz", "4.Ekonomik Analiz" ve "5.Mali Analiz" başlıkları aşağıdaki gibi detaylandırılmıştır.

"3. Teknik analiz

3.1.Ürün ve Girdi Analizi: Üretim sürecine girdilerin hangi aşamada ne miktarda girdikleri ile hangi aşamalarda yan ürünlerin ve nihai ürünlerin çıktığı belirtilecektir. Bu bölümde üretim akış şemasına yer verilecektir.

3.2.Kuruluş Yeri Analizi: Yatırım yeri olarak seçilen yerin gerekçeleri anlatılacaktır. Kuruluş yeri, teknik, ekonomik ve finansal açıdan değerlendirilecektir. Kuruluş yerine ilişkin izin, kamulaştırma, tahsis, irtifak hakkı, mülkiyet devri vs. durumları ve altyapı imkanları hakkında bilgi verilecektir.

3.3.Teknoloji Analizi: Üretilecek ürünün alternatif üretim teknik ve yöntemleri var ise bunlar belirtilecektir. Kullanılacak teknoloji ve gerekçesi hakkında bilgi verilecektir. Belirlenen teknoloji ile üretim yapabilmek için gerekli olan makine ve ekipman listesi ve öngörülen maliyetleri belirtilecektir.

3.4.Kapasite Analizi: Seçilen kapasitenin teknik olarak optimal olup olmadığı açıklanacaktır. Daha yüksek ve düşük kapasitelerin finansal ve teknik olarak tercih edilmemesi gerekçelendirilecektir.

3.5.Organizasyon Yapısı ve Yatırım Planı: Yatırım için gerekli olan iş gücü ve nitelikleri ile personelin hangi alanda kullanılacağı gerekçelendirilecektir. Nitelikli personel ihtiyacı var ise söz konusu personele neden ihtiyaç duyulduğu konusunda bilgi verilecektir. Ayrıca yatırımın ne kadar zamanda tamamlanacağı ve hangi ay/yıllarda hangi aşamalarının tamamlanacağı çizelge ile gösterilecektir.

3.6.Teknik Analiz Tabloları: Tablolar, talep edilen destekler dikkate alınarak ve alınmadan olmak üzere iki ayrı şekilde hazırlanacaktır.

3.6.1.Toplam Yatırım Tutarı ve Yıllara Dağılımı Tablosu

3.6.2.Tam Kapasitede Yıllık İşletme Giderleri Tablosu

3.6.3.Tam Kapasitede Yıllık İşletme Gelirleri Tablosu

3.6.4.İşletme Sermayesi İhtiyacı Tablosu

4.Ekonomik analiz

4.1.Sektörel Analiz

- Sektörün ve ürünün tanıtımı
- Türkiye’de ve dünyada üretici sayısı ve üretim kapasitesi
- Türkiye’de üretim miktarı ve kapasite kullanım oranı
- Türkiye’de ve dünyada dış ticaret verileri, dış ticaret beklentileri
- Hammadde temini

4.2.Firma Analizi

- Firmanın sektördeki yeri
- Firmanın son 3 yıla ilişkin mali tabloları ve tabloların analizi (likidite, finansal yapı, faaliyet ve karlılık oranlarına ilişkin analizi de içerecek şekilde)
- Satış ve rekabet olanakları
- Üretim ve satış tahmini
- Satış fiyatları ve vade koşulları
- İhracat-ithalat tahmin tablosu (işletmeye geçişten itibaren 10 yıl)
- Tam kapasite doğrudan – dolaylı istihdam verileri

4.3.Ekonomik Çıktı Analizi: Bu bölümde mevcut ve beklenen talep ve arz yapısına bağlı olarak firmanın hangi yıllarda hangi kapasitede çalışacağı ekonomik olarak öngörülenecektir. Girdi ve çıktı fiyatlarına ilişkin beklentiler ile mevcut alım/satım vadelerine ilişkin beklentiler bu bölümde belirtilecektir.

5. Mali ve karlılık analizi (Talep edilen destekler dikkate alınarak ve alınmadan iki ayrı analiz yapılacaktır.)

- Toplam finansman ihtiyaçları ve kaynakları
- Proforma gelir gider tablosu (projenin geleceğe dönük değerlendirilmesi)
- Proforma nakit akım tablosu
- Maliyet tablosu
- İç verimlilik oranı
- Net bugünkü değer
- Geri ödeme süresi
- Karlılık endeksi”

Bununla birlikte, Ek-1'e aşağıda yer alan "Bölüm 5" ve "Not" başlıkları eklenmiştir:

"Bölüm 5- Genel Değerlendirme ve Sonuç

Açıklama: Bu bölümde daha önceki bölümlerde verilen bilgilerin ve elde edilen sonuçların genel değerlendirmesinin yapılarak yatırım projesinin yapılabilirliğine ilişkin görüşlerin ortaya konulması beklenmektedir.

Not: Yatırımcı firma tarafından Proje Başvuru Formatında yer alan bilgilerin doğru, tutarlı, eksiksiz olup olmadığı kontrol ve teyit edilmelidir. Proje Başvuru Formatında yer alan bilgilerin doğru olması başvuru sahibinin sorumluluğundadır."

Söz konusu Karar 28 Haziran 2020 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

Saygılarımızla.
Kuzey YMM ve Bağımsız Denetim A.Ş.
Erdal Çalikoğlu

Sirküler içeriği hakkında ek bilgi gerektiğinde; (212) 408 53 20 numaralı telefonda Serdar Altay (serdar.altay@tr.ey.com) veya (212) 408 57 34 numaralı telefonda Cem Yükselen (cem.yukselen@tr.ey.com) ile temasa geçmenizi rica ederiz.